

ne in predictis aliquid fraudulenter in praedictum Cathedralis Ecclesiae procuratur.

¶ PITH. Idem Praelatis Universitatis Constanti. Idem Praelatis & Capitulis Universitatis Constantinopolitanae. Vel, Idem Praelatis & Capitulis universis Constantinop.

- 14 Quod. V. C. addit, Venerabilis.
15 Albinensis. Albanensis.
16 Exigit. V. C. addit, indebiti.
17 Ipsi. V. C. addit, Episcopi & Cardinales.

¶ Tullen. al. Tulonen.

XXXII. IDEM Episcopo Tolonen. [c. an. 1223. Romae in Galliam.]

In privilegio de percipiendis fructibus Beneficiorum, appellatio Beneficiorum etiam majora Beneficia comprehendit, quando privilegium est concessum Episcopo pro honesta & favorabili causa. Hoc dicit, cum supplicatione Panormitani.

¶ Vid. Archidiacon. in cap. Frater noster, 16. q. 1.

Tua nobis Fraternitas intimavit, quod cum tibi pro relevatione oneris debitorum duxerimus indulgentiam, ut fructus Beneficiorum, quae interim in Dioecesi tua vacare contigerint, tibi liceat biennio retinere: quidam Apollonicae gratiae privilegium sinistra interpretatione restringere molientes, afferunt Praebendas, & majora Beneficia nequaquam Beneficiorum nomine contineri: [Et infra a.] Nos igitur auctoritate praesentium declaramus, quod in hoc casu praebendae ac alia Beneficia generali Beneficiorum nomine continentur.

[a Super qua interpretationem Apostolicam postulasit.] ¶ PITH. Tolonenf. Tolonenf. Oneris debitorum. V. C. addit, quo premeris. Nos igitur. Vetus Codex addit, hujusmodi interpretationem.

¶ Ego. al. Engolimen.

XXXIII. GREGORIUS IX. Decano & Sacristae Engo. [c. an. 1236. Roma.]

Verbum moderationis deminutionem continet, non augmentum.

¶ Vid. Gloss. & D. in cap. Capientes, de Elect. in 6. & Cardinalem Clem. 2. de Magistris.

Transmissa nobis litera continebant, quod significantibus Episcopo & Capitulo Xanton, quod quadragenarius Canonorum numerus institutus, in eorum Ecclesia non poterat observari, pro eo, quia non sufficiebant Ecclesiae facultates: vobis dedimus in mandatis, ut Canonorum & Praebendarum numerum iuxta facultates Ecclesiae moderantes, statueretis eundem firmiter observari. Vos vero invenistis praedictae Ecclesiae facultates, a tempore statuti numeri adeo excrevisse, quod absque mutilatione Praebendarum major haberi posset numerus in eadem: quare quavisitatis an per moderationis verbum literis nostris appositum, eundem numerum augmentare vel minuire deberetis. Quocirca mandamus, quatenus si veteres non sunt minuta Praebendae, cum moderatio locum non habeat, ipsarum & Canonorum numerum dimittat in eodem statu, in quo hactenus dignoscitur extitisse, in utilitatem ejusdem Ecclesiae convertentes augmentum suorum reddituum, donec duxerimus aliter disponendum.

DE REGULIS JURIS.

TITULUS XLI.

I. JOANNES CHRYSOSTOMUS. [c. an. 398. in Thracia.]

Non potest brevius summari.

OMNIS res, per quacunq; causas nascitur, per eandem dissolvitur.

¶ In Lucam, lib. 2. c. 24. Vide B. Th. 2. 2. q. 60. art. 4.

II. BEDA in homiliis. [c. an. 731. in Anglia.]

Dubia in meliorem partem interpretari debent.

¶ astum.

Estote misericordes, &c. Hoc loco nihil aliud nobis praecipit existimo nisi ut ea facta, quae dubium est, quo animo fiant, in meliorem partem interpretemur. Quod enim

scriptum est, Ex fructibus eorum cognoscetis eos: de manifestis dictum est, quae non possunt bono animo fieri, ut stuprum, blasphemiae, furta, ebrietates, & similia, de quibus nobis permittitur judicare.

III. IDEM. [c. an. 731. in Anglia.]

Propter scandalum evitandum, veritas non est omittenda.

QUI scandalizaverit, &c. Utilius scandalum nasci permittitur, quam veritas relinquatur.

IV. IDEM super Marc. [c. an. 731. in Anglia.]

Propter necessitatem, illicitum efficitur licitum.

QUOD non est licitum in lege, necessitas facit licitum. Nam & Sabbatum custodiri praecipitur est: Machabaei tamen sine culpa sua in Sabbato pugnabant. Sic & hodie, si quis jejunium fregerit aegrotus, reus voti non habetur.

V. GREGORIUS VII. [c. an. 1080. Roma.]

Illicite factum, obligationem non inducit.

QUOD latenter, aut per vim, vel alias illicite introductum est, nulla debet stabilitate subsistere.

VI. IDEM Varien. Episcopo. [c. an. 1081. Romae in Hungariam.]

Tormenta indicis non praecedentibus inferenda non sunt.

CUM in contemplatione: & infra. In ipso causae initio non est a quaestionibus inchoandum.

VII. STEPHANUS Papa. [c. an. 257. Roma.]

Sacrilegus est offendens rem vel personam Ecclesiasticam.

QUAE multoties: [Et infra a.] Quicquid in sacris Deo rebus & Episcopis injuriam agitur, pro sacrilegio reputatur; quia sacra sunt, & a quoquam violari non debent. [a Usurpantur, necesse est ut multoties prohibeantur. Nam]

VIII. AUGUSTINUS. [c. an. 420. in Africa.]

Qui facit aliter quam debet, facere non dicitur.

QUI ex timore facit praecipitum, aliter quam debeat, facit; & ideo jam non facit.

IX. IDEM in libro de Sapientia. [c. an. 420. in Africa.]

Committens unum peccatum, reus est omnium, quoad vitam aeternam.

DEBEAT peccator, quia offendens in uno, factus est omnium reus.

X. GREGORIUS in Registro. [c. an. 600. Roma.]

Ignorantia non excusat Praelatum in peccatis subditorum. Hoc dicit quoad myticum & morale intellectum.

QUAMVIS causae: [Et infra a.] Non enim potest esse Pastor excusatio, si Lupus oves comedit, & Pastor nescit. [a Quid esse deterius potest, quam ut agantur talia contra servos Dei, ut ipse nesciat qui praesit.]

XI. LUCIUS III. [c. an. 1181. Roma.]

Pro spiritualibus homagium non praestatur.

INDIGNUM est, & a Romanae Ecclesiae consuetudine alienum, ut pro spiritualibus facere quis homagium compellatur.

¶ PITH. Lucius III. Eboracensi Archiepiscopo & Abbati & Decano de Foriden. Sic in V. C. In alio, Eboracensi Archiepiscopo, & Londinensi Decano, & Abbati de Fenin. Indignum, &c. Matth. Paris. 135. Neubrigenf. lib. 2. cap. 16. Vigner. tom. 3. pag. 142.

¶ Stephanus Papa I. epist. 2. cujus initium, Plurimum gaudere. Extat in 1. tom. Conc.

¶ Cap. 10. eod. tit. in 1. Compil. Vide B. Thom. 2. 2. q. 19.

¶ C. 13. eod. tit. in 1. Compil. Vide c. 2. de excess. Prael. in 1. Compil. ubi extat integra clausula.

Faint bleed-through text from the reverse side of the page.

LIBER SEXTUS DECRETALIU D. BONIFACII PAPAE VIII.

UNA CUM CLEMENTINIS ET EXTRAVAGANTIBUS A PETRO ET FRANCISCO PITHOEO J. C. NOTIS ILLUSTRATUS.

EX BIBLIOTHECA ILLUSTRISSIMI D. D. CLAUDII LE PELETIER REGNI ADMINISTRI, REGII AERARII PRAEFECTI,

Et Supremi Galliarum Senatûs Praesidis Infulati.

PITHOORUM NOTÆ AD TITULUM LIBRI.

Liber Sextus Decretalium.] Ex Constitutionibus Gregorii IX. Gregorii X. Innocentii IV. Alexandri IV. Urbani IV. Clementis IV. Nicolai III. & Bonifacii VIII. collectus, circa annum Christi M. CC. XCVIII. operâ Ricardi Malabri Senensis Cardinalis, Guilelmi Bergonienlis & Dini Rossioni. Vide Joann. Villani lib. 8. cap. 64. Extat in Constitutionibus à Gregorio X. in Concilio Lugdunenfi editas & ab eodem Bonifacio compilatas publicatasque Guillelmi Durandi Speculatoris, qui eidem Concilio interfuit & plerasque ex Constitutionibus procuravit, commentarius editus à Simone Majolo anno 1569. in 4.º cui & de Advocatis caput insertum est sub titulo de postulando, incipit *Properandum*. Quod unum ferè in hac collectione prætermisum est. Innocentii verò IV. novellæ, quæ & authenticæ postea dictæ, in hanc collectionem relatæ sunt. Bernardus Guidonis Ordinis Prædicatorum in Catalogo Romanorum Pontificum. Anno Domini M. CC. XCVIII. in fine anni, scilicet quinto nonas Martii, Pontificatus sui anno 4. Idem Bonifacius fecit publicari Sextum librum Decretalium quem per tres magnos & solemnes viros fecerat compilari: plura nova constituens in eodem.

Unâ cum Clementinis.] Idem Bernardus Guidonis sub Joanne XXII. Anno Domini M. CCC. XVII. mensè Novembri Dominus Joannes Papa XXII. fecit publicari & sub Bulla sua ad generalia studia destinari Constitutiones quas Dominus Clemens Papa prædecessor ejus fecerat tam in Viennensi Concilio, quàm ante & post, quæ nondum fuerant ad generalia studia destinatæ, sed usque tunc steterant in suspenso. Idem in lib. de Concil. sub fin. Anno Domini M. CCC. XI. in Kal. Octob. Clemens Papa V. Pontificatus sui anno 8. convocavit Concilium apud Viennam: in quo quidem Concilio idem Papa nonnullas Constitutiones, quas cum pluribus aliis ordinari fecerat, promulgavit; ex quibus decrevit fieri librum unum, quem, sicut vulgatum fuit, volebat Septimum Decretalium appellari, sicut fecerat Sextum librum Papa Bonifacius antecessor. Verùm quia Constitutiones illæ nondum erant formatæ ad plenum, nec excoctæ & limatæ ad purum, suspenstæ sunt donec ex more ad studia generalia mitterentur: fuitque dicti libri publicatio per eundem Clementem Papam quasi biennio protelata, ut medio tempore singula limarentur. Postmodum verò in Festo B. Benedicti 12. Kal. Aprilis anno Domini M. CCC. XIV. in castro de Montibus propè Carpentoradum ubi tunc curia morabatur, idem Papa fecit prædictum librum coram se in Consistorio publicari, cepitque Papa exinde ægrotare, unde post obiit 31. die, scilicet 12. Kal. Maii; & sic liber ille non fuit missus ad studia generalia ut moris est, nec expositus communiter ad habendum, sed remansit liber tribus annis & octo mensibus tantùm in suspenso. Anno verò Domini M. CCC. XVII. mensè Novembri Dominus Joannes Papa XXII. qui eidem Clementi immediatè successit, fecit publicari & sub Bulla sua ad generalia studia more solito destinari prædictas Constitutiones, quæ hucusque tunc steterant in suspenso.

INDEX TITULORUM ET CAPITULORUM SEXTI DECRETALIIUM.

*Tabula Titulorum v. Librorum
Sexti Decretalium, secundum
ordinem Alphabeti.*

A ccusationibus, inquisitionibus, & denunciationibus, lib. 5. tit. 1. 330
E tate & qualitate, & ordine præficiendorum, lib. 1. tit. 10. 298
A ppellationibus, lib. 2. tit. 15. 310
A rbitris, lib. 1. tit. 22. 304
C apellis Monachorum, lib. 3. tit. 18. 325
C ensibus, exactionibus & procuratoribus, lib. 3. tit. 20. 325
C lericis conjugatis, lib. 3. tit. 2. 313
C lericis non residentibus, lib. 3. tit. 3. 313
C lerico ægrotante vel debilitato, lib. 3. tit. 5. 318
C ognitione spiritali, lib. 4. tit. 3. 329
C oncessione Præbendæ & Ecclesiæ non vacantis, lib. 3. tit. 7. 318
C onfessio, lib. 2. tit. 9. 307
C onsecratione Ecclesiæ vel altaris, lib. 3. tit. 21. 326
C onsequuntur, lib. 1. tit. 4. 287
C onstitutionibus, lib. 1. tit. 2. 285
D ecimis, primitiis, & oblationibus, lib. 3. tit. 13. 322
D esponsatione impuberum, lib. 4. tit. 2. 329
D igamis, lib. 1. tit. 12. 299
D olo & contumacia, lib. 2. tit. 6. 307
E lectione, & electi potestate, lib. 1. tit. 6. 288
E o qui mittitur in possessionem causâ rei servandæ, lib. 2. tit. 7. 307
E xceptionibus, lib. 2. tit. 12. 308
E xcessibus Prælatorum & Subditorum, lib. 5. tit. 6. 335
F iliis Presbyterorum, & aliis illegitimè natis, lib. 1. tit. 11. 298
F oro competenti, lib. 2. tit. 2. 295
H ereticis, lib. 5. tit. 2. 330
H omicidio, lib. 5. tit. 4. 334
I s quæ vi mensuræ causâ sunt, lib. 1. tit. 20. 304
I mmunitate Ecclesiarum, Cæmeteriorum, & aliorum locorum Religiosorum, lib. 3. tit. 23. 327
I n integrum restitutione, lib. 1. tit. 21. 304
I njuriis & damno dato, lib. 5. tit. 8. 337
I nstitutionibus, lib. 3. tit. 6. 318
J udiciis, lib. 2. tit. 1. 305
J uramento calumniæ, lib. 2. tit. 4. 306
J urejurando, lib. 2. tit. 11. 308
J ure patronatus, lib. 3. tit. 19. 325
L itis contestatione, lib. 2. tit. 3. 306
M ajoritate & obedientia, lib. 1. tit. 17. 303
N e Clerici vel Monachi secularibus negotiis se immisceant, lib. 3. tit. 24. 328
N e Sede vacante aliquid innovetur, lib. 3. tit. 8. 320

Paris II.

O fficio Vicarii, lib. 1. tit. 13. 299
O fficio & potestate Judicis delegati, lib. 1. tit. 14. 299
O fficio Legati, lib. 1. tit. 15. 300
O fficio Ordinarii, lib. 1. tit. 16. 301
P actis, lib. 1. tit. 18. 303
P œnis, lib. 5. tit. 9. 337
P oenitentis & remissionibus, lib. 5. tit. 10. 339
P ostulatione Prælatorum, lib. 2. tit. 5. 288
P ræbendis & Dignitatibus, lib. 3. tit. 4. 313
P ræscriptionibus, lib. 2. tit. 13. 308
P rivilegiis, lib. 5. tit. 7. 335
P rocuratoribus, lib. 1. tit. 19. 303
R ebus Ecclesiæ non alienandis, lib. 3. tit. 9. 321
R egularibus transuentibus ad Religionem, lib. 3. tit. 14. 323
R egulis juris, lib. 5. 348
R eligiosis domibus, lib. 3. tit. 17. 324
R eliquiis & veneratione Sanctorum, lib. 3. tit. 22. 326
R enunciatione, lib. 1. tit. 7. 297
R erum permutatione, lib. 3. tit. 10. 321
R escriptis, lib. 1. tit. 3. 285
R estitutioe spoliatorum, lib. 2. tit. 5. 306
R estitutioe in integrum, lib. 1. tit. 21. 304
S chismaticis, lib. 5. tit. 3. 334
S ententia & re judicata, lib. 2. tit. 14. 309
S ententia excommunicationis, lib. 5. tit. 11. 339
S epulturis, lib. 3. tit. 12. 321
S ponsalibus & matrimonii, lib. 4. tit. 1. 329
S tatu Regularium, lib. 3. tit. 16. 324
S umma Trinitate & fide Catholica, lib. 1. tit. 1. 285
S epultura negligentia Prælatorum, lib. 1. tit. 8. 297
T emporibus ordinationum, lib. 1. tit. 9. 298
T estamentis & ultimis voluntatibus, lib. 3. tit. 11. 321
T estibus & attestacionibus, lib. 2. tit. 10. 307
V erborum significatione, lib. 5. tit. 12. 343
V ita & honestate Clericorum, lib. 3. tit. 1. 313
V oto, & voti redemptione, lib. 3. tit. 15. 323
U suris, lib. 5. tit. 5. 335
U t lite pendente nihil innovetur, lib. 2. tit. 8. 307

Finis Tabula Titulorum.

*Tabula omnium Capitulorum Sexti
Decretalium, secundum ordinem
Alphabeti.*

A ccusatus, de Hæret. 311
A collatione, de appel. 312
A ctor qui, de dolo & contu. 307
A d Apostolicam, de sent. & re jud. 309
A d decimas, de rest. spol. 306
A d succidendos, de schism. 314
A lma Mater, de sent. excomm. 342
A lteracionis, de biga. 299
A nimarum, de sepult. 322
A ppellatio, de appel. 312
A varitiæ, de elect. 289
A uctoritate Martini, de concessione Præben. 320
A uctoritate Sedis, de priv. 336
B eneficium, de Regularibus, 323
C lericis, de immun. Eccles. 327
C lerici, de vita & honest. Cleric. 313
C lerici, de Cleric. conjug. ibid.
C ollatio, de offic. Leg. 301
C ommissa, de elect. 294
C oncertatione, de appel. 312
C onstitutionem, de sent. excomm. 344
C onstitutionem, de verb. sign. 343
C onstitutionem, de Regularib. 323
C onstitutio, de elect. 295
C onstitutionem, de consuetud. 287
C onstitutionem, de Cleric. non resident. 313
C ontingit, de jurejur. 308
C ontra Christianos, de Hæret. 332
C ordi nobis, de appel. 310
C ui de non, de Præben. 316
C um in Ecclesiis, de Præb. 317
C um de diversis, de privil. 336
C um persone, de privil. ibid.
C um in multis, de rescrip. 285
C um aliquibus, de rest. ibid.
C um æterni, de sent. & re judic. 309
C um ab uno, de sent. & re jud. 310
C um quis, de sepulturis. 322
C um quis, de sent. excomm. 342
C um medicinalis, de sent. excomm. 339
C um nullus, de temp. ord. 298
C um appellationibus, de appel. 311
C um in tua, de consuet. 287
C um non deceat, de elect. 294
C um ex eo, de elect. ibid.
C um expediat, de elect. ibid.
C um quidam, de except. 308
C um ex eo, de excess. Prælat. 335
C um C. Laicus, de foro compet. 306
C um contumacia, de Hæret. 331
C um secundum leges, de Hæret. 333
C um in generali, de offic. Vic. 299
C um plures, de offic. & pot. Jud. 300
C um singulari, de Præb. & Dignit. 317
C um in positionibus, de jurejur. 308
C um de Beneficio, de Præb. 314
C um in illis, de Præb. 315
C um in Ecclesia, de Præb. 316
C um Episcopus, de offic. Ord. 302
C upientes, de elect. 291
D ecet domum, de immun. Eccl. 397
D ecornimus, de sent. excomm. 341
D ecreuit, de Hæret. 332
D egradatio, de pœnis. 337
D eliberatione, de offic. Leg. 301
D etestanda, de Conc. Præb. 317
D ilecto, de sent. excomm. 340
D iscretioni, de dec. 322
D ispensia, de rescrip. 285
D ispensia, ut lit. pend. 307
D udum, de Præben. 314
D udum, de reb. Eccl. non alie. 321
D uobus, de rescrip. 287
E cclésiæ, de supp. negl. Prælat. 298
E cclésiæ, de in integ. rest. 304
E i cui, de Præben. 316
E os qui, de sent. excomm. 342
E os qui, de temp. ordin. 298
E os qui, de immun. Eccles. 328
E piscopali, de major. & obed. 303
E piscopus, ne Cler. vel Mon. 328
E piscoporum, de præscrip. 309
E piscoporum, de privil. 336
E sti Capitulum, de institut. 318
E sti pignorationes, de injur. 337
E sti sententia, de sent. & re jud. 310
E um cui, de Præb. 314
E um qui, de eo qui mitt. in pos. 307
E um qui, de dolo & contum. ibid.
E um qui, de Præb. 315
E xceptionis, de lit. cont. 306
E x eo quod, de elect. 294
E xecutor, de conc. Præb. 319
E xigit, de censib. 325
E xit, de verb. signif. 343
E x sponalibus, de spon. 329
F elicis, de pœnis. 338
F elicis, de censib. 326
F ideli, de sum. Trin. 285
F ilii, de Hæret. 330
F requens, de rest. spoliat. 306
F undamenta, de elect. 291
G enerali, de elect. 290
G loriosus, de reliq. & vener. Sanct. 326
G randi, de supp. neg. Præb. 297
G ratia, de rescrip. 286
H ac constitutione, de offic. & pot. Jud. deleg. 300
H oc consultiſſimo, de reb. Eccl. non alien. 321
I qui, de Præb. &c. 314
I n appellationibus, de jur. cal. 306
I ndemnitatis, de elect. 295
I ndulgentiæ, de pœn. 339
I n electionibus, de elect. 288
I n fidei, de Hæret. 330
I nquiritores, de Hæret. 333
I po jure, de rescrip. 285
I s cui procuratio, de elect. 295
I s cui ab Apostolica, de offic. & pot. 300
I s cui est, de sent. excomm. 342
I s cui conceditur, de Præb. 315
I s qui mandat, de homicid. 335
I s qui contra, de elect. 293
I s qui, de fil. Presbyt. 298
I s qui à Procuratore, de procur. 303
I s qui habens, de sepult. 322
I s qui in Ecclesia, de sent. excomm. 342
I s qui Monasterium, de reg. 323
J udex, de offic. & pot. Jud. deleg. 299
J uris, de Judic. 305
L egatos, de offic. Legati. 300
L egitima, de appel. 311
L icet Ecclesiarum, de Præb. 313
L icet Episcopus, de Præb. 316
L icet ab interlocutoria, de appellat. 312
L icet in Officiale, de offic. Vic. 299

N n iij